

КАФЕДРА ДЕРЕВ'ЯНИХ ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Педагогічна практика

Освітній ступінь	магістр
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво» Флейта, Гобой, Кларнет, Фагот, Саксофон, Валторна, Труба, Тромбон, Туба, Ударні інструменти
Статус	<u>обов'язкова</u>
Форма контролю	<u>залік</u>

Курс	1
Семестр	1,2

ECTS	3
Годин	90
Практичні заняття	34
Самостійна робота	56

Інформація про викладача

ПІБ	Кушнір А.Я. - кандидат мистецтвознавства, в.о.професора кафедри дерев'яних духових інструментів Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=9UtGdBwAAAAJ
e-mail	kushnirantonflute@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна „Педагогічна практика” є однією з найважливіших складових професійної підготовки молодих педагогів-музикантів - у закладі вищої освіти. При створенні програми було враховано принципи комплексного вивчення студентами спеціальних предметів, яке передбачає оволодіння ними специфічними знаннями, вміннями та навичками, необхідними для подальшої самостійної роботи. Забезпеченню цих результатів має сприяти проведення занять, семінарів, заліків; організація самостійної роботи студентів та заохочення до викладацької, творчої, суспільно-просвітницької діяльності.

Мета та завдання курсу

Отримання педагогічної практики студентами освітнього ступеня «Магістр» є вкрай важливою, необхідною складовою їх професійного становлення. Метою даного курсу є спрямування творчих пошуків та зусиль молодих музикантів:

- на закріплення, систематизацію фундаментальних фахових знань отриманих при вивченні спеціальних дисциплін;
- на практичну реалізацію педагогічної теорії у виконавстві;

- на набуття практичного досвіду використання цих знань у викладацькій роботі;
- на формування цілісності психофізіологічних засобів педагогічної майстерності;
- на виховання творчої свідомості та особистої відповідальності за досягнення найголовнішої мети педагогічної діяльності, яка полягає у справі **збереження та розповсюдження здобутків національної та світової музичної культури.**

Необхідне створення відповідних творчих умов для розширення, поглиблення та розвитку набутих знань і досвіду у наступних видах професійної діяльності:

- виконавська – здійснення цілісного процесу, спрямованого на забезпечення належного стану виконавського апарату; підготовку та удосконалення сольного, ансамблевого, оркестрового репертуару; організацію репетиційної та публічної концертної діяльності з урахуванням умов концертного залу або студії звукозапису; розробка, створення та організація власних концертних програм, творчих проєктів;
- культурно-просвітницька – створення у сфері власної діяльності єдиного інформаційного простору, що забезпечує формування і розвиток естетичних потреб і смаків усіх соціальних і вікових верств населення.

Вимоги курсу педагогічної практики будуються згідно з навчальним планом НМАУ. Дисципліна охоплює **2-3** семестри по 0,5 години на тиждень. Загальна кількість годин, відведених на педагогічну практику становить **45** годин.

Поряд із практичною підготовкою молодих музикантів до самостійної творчої педагогічної діяльності в задачі курсу входять:

- виховання прагнення до професійної самореалізації та вдосконалення;
- сприяння всебічному гармонійному розвитку творчої особистості;
- виховання професійної відповідальності, дисципліни;
- виховання творчої волі;
- усвідомлення особистої творчої мети;
- формування широкого музичного кругозору.

Основними завданнями педагогічної концертної практики є:

- **набуття та вдосконалення навичок** і досвіду виступів у різноманітних концертних залах, у студії звукозапису;
- **вміння** узагальнювати та використовувати знання та навички, набуті у класах спеціальності, ансамблю, оркестру, на заняттях музично-теоретичного циклу при вирішенні конкретних педагогічних задач і втілення їх на практиці у репетиційних та концертних умовах;
- ознайомлення та пристосування до специфіки викладацької роботи;
- виховання звукової культури виконавця;
- **вміння** адекватно вибирати репертуар, оволодіння в достатньому обсязі концертним репертуаром, що включає в себе твори різноманітних епох, стилів та жанрів;
- виховання слухового самоконтролю та особистої творчої відповідальності;
- всебічний гармонійний розвиток;
- вироблення аналітичних навичок, які ґрунтуються на аналізі виступів учнів, опрацювання аудіо та відео записів, тощо;
- виховання артистичної культури;
- цілеспрямоване вивчення спеціальної літератури, присвяченої проблемам педагогіки виконавства.

Студент повинен засвоїти і **знати:**

- основи теорії та методології інтерпретації інструментальних творів;
- сольфеджіо, теорію та історію музики, гармонію, аналіз музичних форм;
- методи роботи над творами різних жанрів та стилів (соло, в ансамблі, оркестрі);
- психологію виконавської та педагогічної діяльності;
- норми професійного етикету та артистичної культури;

- історію виконавства на духових інструментах.

Програмні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 2.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 3.** Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 4.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 6.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 7.** Здатність до міжособистісної взаємодії
- ЗК 9.** Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)

- СК 1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- СК 2.** Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- СК 3.** Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики.
- СК 4.** Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській / композиторській / педагогічній діяльності.
- СК 5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- СК 6.** Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
- СК 7.** Здатність аналізувати виконання музичних, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
- СК 8.** Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного/навчального матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

Програмні результати навчання:

- ПНР 1.** Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності
- ПНР 3.** Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
- ПНР 4.** Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
- ПНР 5.** Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
- ПНР 6.** Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських та педагогічних інтерпретацій.
- ПНР 7.** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПНР 8.** Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача

Перелік тем

Тема 1. Підготовка учня до виконання мініатюри

Тема 2. Робота учня над різнохарактерними п'єсами

Тема 3. Підготовка до виконання віртуозних п'єс.

Тема 4. Розвиток виконавської майстерності шляхом ускладнення техніко-виконавських завдань

Тема 5. Підготовка учня до виконання оркестрових партій.

Тема 6. Виконавська практика як передумова успішних виступів.

Тема 7. Складання програми.

Форми та технології навчання

Дисципліна «Педагогічна практика» для студентів освітнього ступеня «Магістр» оркестрового факультету Академії складається з практичних занять та годин для самостійної роботи та підготовки, а також включає поточний контроль(контрольний урок) та підсумковий (залік).

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються студенту. Нотний матеріал відповідного оркестрового репертуару, музикознавча та методична література представлені у вільному доступі в бібліотеці та читальній залі Академії, інтернет-ресурси. Репетиційні приміщення в навчальних аудиторіях, концертних залах Академії надається для проведення занять відповідно розкладу.

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та її специфіки, засвоєння матеріалу використовується електронна пошта (e-mail), FB-месенджер, Viber, Googl meet, Zoom.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань тощо.

Методи контролю

Проведення практики регламентується семестровими звітами. Протягом навчання студент-практикант веде щоденник, в якому зазначає дати занять, програму, фіксує вивчену літературу та інші здобутки. Контроль за веденням щоденника здійснюється кожного семестру педагогом-керівником практики.

Поточний контроль: контрольні уроки (1-2 семестри), перевірка самостійної роботи (1-2 семестри).

Підсумковою формою контролю з дисципліни є залік (2 семестр).

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Контрольні уроки	15
2.	Перевірка самостійної роботи	30
3.	Відвідування занять	15
4.	Залік	40
5.	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів:

90-100-А (відмінно) – відповідає високій активності, із якісною реалізацією всіх технологічних компонентів педагогічної майстерності;

- 82-89-B (добре)** – відповідає високому рівню, але з наявністю незначних недоліків;
74-81-C (добре) – відповідає високому рівню, але з наявністю певних вад;
64-73-D (задовільно) – наявність значних вад;
60-63-E (задовільно) – не відповідають вимогам НМАУ, наявність значних вад;
35-59-FX (незадовільно) – рівень не відповідає вимогам НМАУ.
1-34 – F (незадовільно) – незадовільний рівень знань і навичок.

Інклюзивне навчання

Передбачене викладання навчальної дисципліни для студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою (за потреби)

За потреби навчальна дисципліна може викладатися англійською мовою. За бажанням студентів допускається вивчення матеріалу за допомогою англomовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

Неформальна освіта

Впродовж вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна практика» передбачається участь студентів у науково-методичних, практичних конференціях, конкурсах творчих робіт, майстер класах, відвідування культурно-мистецьких проєктів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів тощо.

Рекомендована література:

1. Апатський В. Духове вібрато. Питання музичного виконавства і педагогіки. – К., 1979.
2. Апатський В. Історія духового музично-виконавського мистецтва. – К.: ТОВ «Задруга», 2010. – 320 с.
3. Апатський В. Про віртуозність в духовому музично-виконавському мистецтві. Дослідження, досвід, спогади. Вип. 3. Збірка праць. - К., 2002.
4. Апатський В. Основи теорії та методики духового музично-виконавського мистецтва. – Навчальний посібник. – К., НМАУ ім. П.І.Чайковського, 2006. – 432 с.
5. Вовк Р. Акустична природа та конструктивні основи аплікатури кларнета. Музичне виконавство. Вип. 3. – К., 1999.
6. Вовк Р. Історія, акустична природа і виразні можливості аплікатури кларнета: Дис. канд. мистецтвознавства, 17.00.03 – К., 2004
7. Давидов М. Теорія формування виконавської майстерності в працях українських дослідників. Музичне виконавство. Вип. 3. – К.: Науковий вісник НМАУ, 1999.
8. Круль П. Національне духове інструментальне мистецтво українського народу. – К., 2000.
9. Манжора Б. Методика навчання гри на тромбоні. – К.: „Музична Україна”, 1976.
10. Мюльберг К., Дагилайска Є. Із історії виконавства на духових інструментах в Одесі. Теорія і практика на духових інструментах. Зб. статей. – К., 1989.
11. Мюльберг К. Теоретичні основи навчання гри на кларнеті. – К.: „Музична Україна”, 1975.
12. Тихонов В. Твори українських композиторів для кларнета. Виконавство на духових інструментах. Історія та методика. – К., Гос. консерваторія ім.П.І.Чайковського, 1986.
13. Тюріна О. Гучна динаміка як поняття виконавства. Музичне виконавство. Вип. 2. – К.: Науковий вісник НМАУ, 1999.